

Î N C H E I E R E

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de ÎÎP “ELITEX”, prin intermediul
avocatului Agachi Tatiana,

în cauza civilă la cererea înaintată de e ÎÎP ”ELITEX” către Primăria mun.
Chișinău și Consiliul mun. Chișinău, intervenient accesoriu Direcția Generală
Educație, Tineret și Sport cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea de apel depusă de ÎÎP “ELITEX” și menținută hotărârea din 22
octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 07 iulie 2017, ÎÎP ”ELITEX” a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Primăriei mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, intervenient accesoriu
Direcția Generală Educație Tineret și Sport, cu privire la încasarea sumei de 319
189,80 lei cu titlu de mijloace financiare pentru alimentația gratuită a copiilor din
învățământul preșcolar pentru perioada ianuarie 2014-iunie 2016 și a sumei 49 626,00
lei în calitate de dobândă de întârziere.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, ÎÎP “ELITEX” include în sine și învățământul
preșcolar - Grădinița “ELITEX”, având ca scop educarea personalității multilateral,
lingvistic, științific, estetic și fizic. În acest sens, Grădinița “ELITEX”, pe parcursul
desfășurării activității sale, a obținut încadrarea copiilor la studiu de învățământ și
asigurarea acestora cu condiții absolut necesare realizării obiectivului educațional.

Începând cu anul 2014, în instituția de învățământ preșcolar Grădinița “ELITEX”,
au fost înmatriculați la studii circa 20 de copii. În anul 2015, au frecventat în mediu 50
de copii, iar în anul de studii 2016, au fost înmatriculați și frecventează peste 70 de
copii.

În conformitate cu Ordinul Ministerului Educației nr.1220 din 30 decembrie 2013
cu privire la aprobarea normelor financiare pentru alimentarea copiilor (elevilor) din
instituțiile instructiv-educative, a fost stabilită pentru alimentația copiilor din
grădinițe, norma alimentară în cuantum de 17,55 lei (mijloace bugetare - 11,70 lei, din
contribuția părinților - 5,85 lei).

Prin Ordinul Direcției Generale Educație Tineret și Sport din cadrul Primăriei mun. Chișinău nr.23 din 13 ianuarie 2014, au fost aprobate normele financiare pentru alimentarea copiilor/elevilor pentru perioada ianuarie-mai 2014, pentru alimentarea gratuită a copiilor din grădinițele de tip general, norma alimentară fiind stabilită în sumă de 17,55 lei (mijloace bugetare - 11,70 lei, mijloace speciale - 5,85 lei).

Totodată, potrivit Ordinului nr.1025 din 25 august 2014, emis de aceeași autoritate, au fost aprobate normele financiare pentru alimentația copiilor pentru perioada septembrie-decembrie anul 2014, pentru alimentarea gratuită a copiilor din grădinițele de tip general, norma alimentară fiind stabilită în sumă de 17,55 lei (mijloace bugetare - 11,70 lei, mijloace speciale - 5,85 lei).

În conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Educației nr. 1277 din 30 decembrie 2014, au fost aprobate normele financiare pentru alimentația copiilor din grădinițe pentru anul 2015, în mărime de 17,55 lei (mijloace bugetare - 11,70 lei, din contribuția părinților - 5,85 lei).

Potrivit reclamantei, în contextul actului normativ expus, prin ordinele Direcției Generale Educație Tineret și Sport nr. 22 din 13 ianuarie 2015 și nr. 974 din 25 august 2015 a fost organizată alimentația gratuită a copiilor, fiind stabilite pentru grădinițele de tip general normele bănești pentru un copil pe zi în sumă de 17,55 lei (mijloace bugetare - 11,70 lei, mijloace speciale - 5,85 lei).

Prin Ordinul nr.7 din 04 ianuarie 2016 al Direcției Generale Tineret și Sport, cu privire la organizarea alimentației gratuite a copiilor/elevilor din instituțiile de învățământ preșcolar, primar și secundar general din mun. Chișinău, pentru perioada ianuarie-decembrie 2016, a fost stabilită norma financiară pentru grădinițele de tip general în mărime de 18,70 lei (mijloace bugetare-12,45 lei, mijloace speciale - 6,25 lei).

Astfel, potrivit raportului anexat la prezenta cauză, se constată că copiii ce își fac studiile în cadrul instituției de învățământ preșcolară Grădinița “ELITEX”, sunt supuși învățământului general obligatoriu în contextul prevederilor Codului Educației, iar în conformitate cu normele în vigoare, Primăriei mun. Chișinău i-au fost alocate mijloace financiare de la bugetul de stat în baza Ordinilor menționate supra. Ca urmare a Ordinilor menționate, prin care au fost aprobate normele bănești de alimentație pe zi pentru un copil din grădinițele de tip general din întreg mun. Chișinău, ținând cond de prevederile Codului Educației și Constituției Republicii Moldova, reclamanta a depus la 29 iunie 2016 o cerere la Primăria mun. Chișinău, care a rămas fără satisfacere pozitivă, prin care a solicitat alocarea mijloacelor bănești în mărime de 319 189,80 lei pentru anii de învățământ 2014 – iunie 2016, prevăzute prin Ordinele menționate supra.

Potrivit cererii de chemare în judecată, instituția de învățământ Grădinița “ELITEX” a IÎP “ELITEX” este o instituție de învățământ privat, care activează și funcționează pe principiul nonprofit, iar statul asigură șanse și drepturi egale tuturor copiilor/elevilor de acces la învățământ, în vederea asigurării drepturilor elevilor din instituția respectivă la întreținere, asigurare materială, alimentație, dezvoltare tehnico-materială, conducându-se de principiul, că învățământul se finanțează în mod prioritar, iar discriminarea instituțiilor de învățământ privat la acest compartiment îngreșește dreptul copiilor/elevilor de a alege liber accesul în instituția de învățământ respectivă.

Prin hotărârea din 22 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de ÎP “ELITEX” și menținută hotărârea din 22 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, instituțiile de învățământ privat au o posibilitate facultativă de a avea un sprijin material din partea statului, dar acest sprijin nu constituie o obligație pentru instituțiile de stat.

La 19 februarie 2021, ÎP “ELITEX”, prin intermediul avocatului Agachi Tatiana, a contestat cu recurs decizia din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Astfel, recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 octombrie 2019, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La 14 aprilie 2021, reprezentantul Primăriei m. Chișinău și al Consiliului municipal Chișinău, Cujbă Nadejda, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea cerințelor recurente.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎP “ELITEX”, prin intermediul avocatului Agachi Tatiana, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 19 noiembrie 2020 și expediată participanților la proces la 19 ianuarie 2021 (f.d. 249, vol. II), însă la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către recurentă. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 19 februarie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de

apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de ÎÎP “ELITEX”, prin intermediul avocatului Agachi Tatiana.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de ÎÎP “ELITEX”, prin intermediul avocatului Agachi Tatiana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru